

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เราชาวพุทธนะ เพราะชาวพุทธนี้วันพระวันโกนเขาให้ทำบุญกุศล หาผลประโยชน์ให้กับใจของเรา ทำไมต้องหาผลประโยชน์ให้กับใจของเราล่ะ?

หลวงตาท่านบอกว่า “ใจของเรานี้เรียกร้องความช่วยเหลือ”

เวลาคนเขาทุกข์เขายากนะ เขาเรียกร้องความช่วยเหลือ เขาไปเรียกร้องความเป็นธรรมเพื่อความเป็นธรรมของเขา เพราะเขาไม่ได้รับความเป็นธรรมของเขา เขาไปเรียกร้องความเป็นธรรม แต่หัวใจของเรานั้นเรียกร้องความช่วยเหลือ หัวใจของเรานั้นอยู่ที่ไหนล่ะ? หัวใจของเราอยู่กลางหัวอกเรานี้แหละ แต่เราไม่เห็นหัวใจของเราตัวเอง เราไม่เคยเห็นหัวใจของเรา เห็นไหม แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนกลับมาที่นี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมตรัสรู้ได้ที่โคนต้นโพธิ์ ตรัสรู้ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาท่ามกลางในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่โคนต้นโพธิ์นั้น เพราะใจนี้เวลามันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากมาก เวลาชำระกิเลสด้วยอัสวัชฌญาณ ทำจิตใจนี้ให้ผ่องแผ้ว ทำจิตใจนี้ให้พ้นจากกิเลสแล้ว นี่มันเป็นวิมุตติสุขสุขที่หาได้กลางหัวใจนี้ไง แต่พวกเราเวลาหาความสุขกัน เราหาแต่ข้างนอกกันไง เพราะเราหาความสุขกันข้างนอก เพราะว่าพวกเราไม่มีสติปัญญาหาความสุขที่ละเอียดได้มากกว่านี้ไง

ความสุขจากข้างนอกทุกคนก็แสวงหาของเขาได้ เราก็แสวงหาความสุขจากข้างนอกกันข้างนอกหมายถึงว่าปัจจัยเครื่องอาศัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ฉลาดมาก เป็นศาสดาของเรา เป็นคนที่มีปัญญามาก จะไม่พูดสิ่งใดขัดแย้งกับสังคัมหมรอก จะบอกว่าปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ มนุษย์ขาดปัจจัย ๔ ไม่ได้ แม้แต่พระเราเวลาบวชขึ้นมาบิณฑบาต ๘ นั่นคือปัจจัย ๔ บาตรก็คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยากี่น้ำมูตรเน่า ที่อยู่อาศัยก็โคนต้นไม้

นี่เวลาปัจจัย ๔ มันต้องมี เพราะคนเกิดมามีชีวิต เราจะปฏิเสธอาหาร ชีวิตจะอยู่ได้อย่างไร? ชีวิตมันต้องอยู่ได้สิ ถ้าชีวิตอยู่ได้อยู่ไว้ทำไม? อยู่ได้เพื่อแสวงหาไร? วันนี้วันพระวันเข้าก็ให้เรามีสติปัญญา นี่จิตใจเราเรียกร่องความเป็นธรรมนะ เรียกร่องความเป็นธรรมที่ไหน? เพราะมันบีบคั้นในหัวใจ แล้วหัวใจนี้ทำอย่างไรให้มันผ่อนคลายล่ะ? คนเราจะรู้จักตัวเองมันต้องมีรากเหง้า ถ้าคนไม่มีรากเหง้ามันไม่รู้จักตัวของมันเอง

วันนี้วันปิยมหาราช วันนี้เป็นวันที่เราระลึกถึงคุณของท่าน คุณของท่านรักษาชาตินี้ไว้ คุณของท่านรักษาย่านเมืองนี้ไว้ คุณของท่านรักษาย่านเมืองนี้ไว้ให้เราได้อาศัยด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ถ้าเรามีชาติมีตระกูล เรารู้จักประวัติศาสตร์ของเรา นี่ถ้ามันรู้จักตัวมันเองมันจะเข้าใจตัวมันเอง ถ้าเราไม่มีคำพูด ไม่รู้จักที่มาที่ไป มันไม่รักบ้านรักเมือง คูสิในบ้านของเรา ใครมาปล้นมาชิงเราพอใจไหม? ในบ้านในเรือนของเรา เราหามาแทบเป็นแทบตายก็เพื่อเป็นที่อยู่ที่อาศัยของเรา เราก็แสวงหา เราก็มีกฎหมายคุ้มครอง เราก็ต้องสงวนรักษา แล้วคนที่เขารักษาชาติ รักษาบ้านเมืองไว้ให้เราอาศัย ควรมีบุญคุณกับเราไหม?

ถ้าคนมีบุญคุณกับเรา เห็นไหม นี่มันมีชาติมีตระกูลของมัน มันจะรักบ้านรักเมืองของมัน ถ้ามันรักบ้านรักเมืองของมัน มันก็รักตระกูลของมัน ถ้ามันรักตระกูลของมันมันก็รักตัวมัน ถ้ามันรักตัวมัน มันก็แสวงหาในเรื่องหัวใจของมัน ถ้ามันไม่รักชาติไม่รักตระกูล มันจะไปแสวงหาอะไร? สิ่งใดก็ไม่มี ความหมาย สิ่งใดก็ไม่มีประโยชน์สิ่งใดเลย สิ่งใดมันเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นเรื่องธรรมดา แต่เรื่องของเรานี่ใหญ่โตนะ เรื่องของเราจะเอา จะแสวงหา จะเอาเพื่อประโยชน์ของตัวเอง เอาอะไรนั่นล่ะ? เอากิเลส

นี่ค้นหาความทะยานอยากมันล้นฝั่งไม่มีขอบไม่มีเขต มันถึงหาสิ่งใดไม่ได้เลย เวลาปฏิบัติธรรมว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้าธรรมะเป็นธรรมชาติมันปฏิเสธนะ มันปฏิเสธเพราะอะไร? เพราะเอาธรรมชาติมารองรับ ทุกอย่างก็เป็นธรรมชาติหมดแล้ว แล้วธรรมะมีไหม? เด็กมันก็พูดได้ นักวิทยาศาสตร์มันก็พูดได้ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ก็เอาธรรมะไปไว้กับธรรมชาติ แล้วเวลาตัวเองถูกทุกข์อยู่นี่ ธรรมะเป็นธรรมชาติแต่หัวใจกูมันว่าแห้ว ธรรมะเป็นธรรมชาติแต่กำลังจะตายอยู่นี่ ธรรมะมันอยู่ที่ไหนล่ะ? ธรรมะมันต้องย้อนกลับมา นี่ใครเป็นคนรู้ธรรม?

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมขึ้นมา เห็นไหม เสวยวิมุตติสุขนะ เสวยวิมุตติสุข สุขนี้สุขหนอ สุขนี้สุขหนอ ในสมัยพุทธกาลนะ มีกษัตริย์เวลาสละสมบัติมาบวช พอบวชเสร็จแล้วนะ เวลาปฏิบัติจนถึงเป็นพระอรหันต์ “สุขหนอ สุขหนอ” อยู่โคนต้นไม้ก็สุข จนพระเจ้าสงสัยนะว่ากษัตริย์เขาคิดถึงราชบัลลังก์ ทำไมมาว่าสุขหนอ สุขหนอ นี่ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกเข้ามาเลยนะ

“เธอทำไมพูดอย่างนั้นล่ะ? เธอว่าสุขหนอ สุขหนอ เธอเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ?”

“จริงครับ สุขจริงๆ เพราะเวลาเป็นกษัตริย์มันต้องปกครอง ต้องดูแล ต้องรับผิดชอบ โ๊ย๊เป็นภาระไปหมดเลย แล้วอำนาจทุกคนมันก็แย่งชิง อำนาจใครก็อยากได้ มันระแวงระวังไปหมดเลย มันทุกข์ทั้งนั้น”

เวลาออกมาประพาศปฏิบัตินะ ถ้าเรายังประพาศปฏิบัติ เห็นไหม นี่เวลาพระก็มาจากคน คนมีความทุกข์ พระก็มีความทุกข์ คนมีความบีบคั้น พระก็มีความบีบคั้น ยิ่งคน เราแสวงหาที่พึ่งที่อาศัย ก็คิดว่าบวชพระแล้วจะสบาย พอบวชพระไปแล้วนะ บวชไปแล้ว อ้าว ยังไม่บวชก็อยากบวช อ้าว บวชแล้วก็บวชแล้ว แล้วกิเลสมันบวชใหม่ล่ะ? กิเลสมันไม่ได้บวชด้วยใจ พอกิเลสไม่ได้บวชด้วยมันก็ไปบีบคั้นในเพศของพระ เวลาเพศของพระนะทุกข์ยากไปหมดเลย นั่งก็ทุกข์ นอนก็ทุกข์ ลูกก็ทุกข์ ไปไหนก็ทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร? เพราะกิเลสมันบีบคั้น

เวลาท่านประพาศปฏิบัติของท่านจนสิ้นสุดแห่งทุกข์ เห็นไหม พอท่านสิ้นสุดแห่งทุกข์ไปแล้วนี้ สุขหนอ สุขหนอ สุขอยู่ที่ไหน? สุขอยู่ที่โคนไม้ เวลาเขาร้องสุขหนอ สุขหนอ พระไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่าพระองค์นี้อวดอุตตริ ว่าสุขหนอ สุขหนอ นี่ดีเป็นสองนัย นัยหนึ่งเขาคิดถึงราชบัลลังก์ นัยหนึ่งก็อวดตัวว่าตัวเองพ้นทุกข์ ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า

“เธอพูดอย่างนั้นจริงๆ หรือ?”

“จริง”

“แล้วทำไมถึงจริงล่ะ?”

“อ้าว ก็ข้าพเจ้าปฏิบัติมามันเป็นอย่างนี้ๆ แล้วมันก็มีความสุขจริงๆ”

นี่ไงมันเป็นธรรมชาติที่ไหนล่ะ? มันเป็นความสุขของเขา เห็นไหม ความสุขความทุกข์
ในใจ เวลากิเลสมันบีบคั้นขึ้นมา นี่บีบคั้นมาในหัวใจใครๆ ก็รู้ใช่ไหม? เวลาปฏิบัติมา เวลามันเป็น
เป็นกลางๆ มันเป็นกลางๆ เพราะอะไร? เพราะมันเอียงซ้ายเอียงขวา มันก็อยู่ตรงกลางได้ พออยู่
ตรงกลางได้มันก็อุเบกขา พออุเบกขา อยู่ นิพพานมันเป็นความว่าง นิพพานเป็นธรรมชาติ ก็
ธรรมชาติจริงๆ ธรรมชาติแล้วเป็นธรรมหรือเปล่าล่ะ? อ้าว ถ้าเป็นธรรมทำไมไม่รู้เรื่องล่ะ? เป็น
ธรรมมันบีบคั้นทำไมล่ะ? แต่ถ้ามันรู้จริงขึ้นมามันเป็นของใครล่ะ?

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน บอกพระอานนท์ นี่พระอานนท์เป็น
พระโสดาบันนะคร้าครวญมาก

“ดวงตาของโลกดับแล้ว”

ดวงตาของโลก แม้แต่กษัตริย์ เห็นไหม อชาตศัตรูจะไปรบกับใครก็ไปถามองค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ไหนมีความทุกข์ มีโรคภัยไข้เจ็บ โรคทำ นี่ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ไปสวดมนต์ ให้พรมน้ำมนต์ องค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ดวงตาของโลกดับแล้ว แม้แต่พระโสดาบันยังต้องอาศัย อาศัยองค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แนะ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะปรินิพพานไปอยู่ต่อ
หน้านี้ พระอานนท์คร้าครวญมากนะ

“อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ? สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลาย
ต้องดับไปเป็นธรรมดา แม้แต่องค์ตถาคตก็ต้องตายไปเป็นธรรมดา การเกิดเราก็ต้องตายทั้งนั้น
แหละ แต่ธรรมของเรา นี่เราไม่ได้เอาของใครไปเลยนะ เราเอาธรรมของเราไปคนเดียว”

ธรรมของเราคือธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง แล้วองค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกถึงวิธีการใด วิธีการที่ในพระไตรปิฎกนี้ไง ในพระไตรปิฎกนี้ธรรม
และวินัยเป็นวิธีการที่จะเข้าไปสู่หัวใจของเราไง ถ้าเราจะเข้าไปสู่หัวใจของเรา เห็นไหม หัวใจที่
มันเรียกร้องให้มันช่วยเหลือมันๆ แล้วเราจะไปช่วยเหลือใครล่ะ? ทุกคนเก่งกล้าสามารถ ทุกคน
ช่วยเหลือสังคม จะเป็นนักรบ จะเป็นผู้มีอำนาจ จะช่วยเหลือเขาไปทั่วบ้านทั่วเมืองเลย แล้วใจ
ของตัวล่ะ? ใจของตัวล่ะ?

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนะ “ชนะสงครามคุณด้วยร้อยด้วย พัน สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้น ชนะตัวเองประเสริฐที่สุด ชนะในใจของตัวเองนี่ประเสริฐที่สุด”

ถ้าเราไม่มีชาติไม่มีตระกูล เราไม่มีจิตใจเป็นสาธารณะ มันจะค้นคว้าเข้ามาที่นี่ได้ไหม? ที่เราปฏิบัติกันไม่ได้เพราะเราตะครุบเงากันไง เราอยากหาสมบัติ เราอยากหาคุณงามความดี แล้วมันก็วิ่งไปๆ นะ จิตมันส่งออกไป เวลามันคิดนั่นแหละมันออกแล้ว เวลามันมีความรู้สึกนึกคิด มันวิ่งไปแล้ว ในปัจจุบันคิดถึงอเมริกาสิ คิดถึงดวงจันทร์สิ คิดถึงดาวอังคารสิมันไปอยู่แล้ว ใจมันไปแล้ว ใจมันไปอเมริกาก็กลับมาขังนี่อยู่นี่ไง มันส่งไปส่งมาความคิดมันไปหมดแล้ว

นี่แสวงหาความคิดกัน แสวงหาความคิด เห็นไหม แสวงหาความคิดจากข้างนอก แต่ไม่เห็นความคิดจากข้างใน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ มา ๖ ปี แล้วมันได้สิ่งใดมา ได้ปัญญาโลกๆ ได้ปัญญาเป็นฉานโลกีย์ ได้มานสมาบัติมา แต่มันไม่เป็นความจริงเลย ในปัจจุบันนี้เวลาปฏิบัติ เห็นไหม ว่างๆ ว่างๆ สมาธิมันว่างไหม? ถ้าเป็นมิจฉณะ? มิจฉามันหลับไปเลย ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิถ้าไม่มีปัญญามันก็ออกใช้ปัญญาไม่ได้

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแสวงหาทั่วๆ ไปหมดเลย สุดท้ายกลับมานะ เราแสวงหาแล้ว ปัญญาเราก็ขนาดนี้ ใครจะสอนขนาดไหนก็รู้เท่าทันเขาหมด แล้วไปถามอาจารย์ อาจารย์บอกหมดให้หมดพุงแล้วมีเท่านี้แหละ ถ้ามีเท่านี้เรายังสงสัยอยู่มันชำระกิเลสไม่ได้ สุดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดถึงโคนต้นหว้านั้น ตอนเป็นเด็กอยู่พระเจ้าสุทโธทนะพาออกไปแรกนาขวัญ เวลาเขาไปทำพิธีกรรมกัน ทิ้งราชกุมารไว้ที่โคนต้นหว้านั้น

นี่กำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เห็นไหม ด้วยอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้แต่เป็นเด็ก เป็นราชกุมาร แต่ในเมื่อไม่มีใครมาดูแลเลย เขาทั้งกันไปหมดเลย เขาไปสนุกเพลิดเพลินของเขา เราก็รักษาใจของเรา กำหนดอานาปานสติ หายใจเข้ามีสติ หายใจออกมีสติ หายใจเข้ามีสติ

เขาบอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เห็นสอนพุทโธ พุทโธเลย ก็พุทโธยังไม่มีพุทชะยังไม่มี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่รู้จักพุทชะเป็นอย่างไร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่รู้สิ่งใด เพราะเป็นราชกุมาร ยังไม่ได้ ออกแสวงหา ออกแสวงหา ๖ ปีก็ยังไม่รู้จักพุทโธ จนวันสุดท้าย วันตรัสรู้มันล่ะ

ถึงจะรู้จักพุทธโศ เขาบอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่ได้สอนพุทธโศ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดอานาปานสติ

อ้าว! ก็พุทธโศยังไม่มี พุทธโศยังไม่มีใครรู้ พุทธโศยังไม่มีใครเข้าใจมัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดอานาปานสติ นี่เวลาจิตมันสงบขึ้นมา เวลาพระอาทิตย์มันคล้อยไป เงาของต้นหว้ามันไม่คล้อยตามไป นี่ด้วยอำนาจวาสนาบารมี นี่ยังเป็นราชกุมารอยู่เลยนะ อำนาจวาสนาบารมีไปอย่างหนึ่ง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าระลึกถึง ไปศึกษากับเขามาทั้งหมดแล้ว ระลึกถึง โคนต้นหว้า นั้น

นี่ต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน กำหนดอานาปานสติเข้ามา พอจิตมันสงบเข้ามา เห็นไหม นี่จิตมันสงบเข้ามามันเป็นเอกเทศกับตัวมันเอง พอเป็นเอกเทศกับตัวมันเอง นี่ใจใจนี้มันเรียกร้องคนช่วยเหลือ ใจนี้มันทุกข์ช้ำมาก ใจนี้ต้องการให้คนดูแลมัน เหมือนทารก มันหิวมันกระหายมันไม่มีใครดูแลมันเลย ปล่อยให้มันอย่างนั้นล่ะ ทารกปล่อยให้มันอย่างนั้นมันก็ตายไป แต่ใจมันไม่เคยตาย ปล่อยให้ขนาดไหนมันก็เรียกร้องคนช่วยเหลือมัน มันเรียกร้องคนช่วยเหลือมัน เห็นไหม

นี่เวลา กำหนดอานาปานสติ เวลาจิตมันกลับเข้ามา กลับเข้ามา นี่มันอยู่ที่ลม จนมันวางลมได้ ถ้าวางลมได้มันก็เป็นอิสระกับตัวมันเอง มันไม่ใช่ทารก ไม่ใช่ทารก แต่ทารกเวลากำหนดไปถึงปฐมยาม บุพเพนิวาสานุสติญาณ จิตมันเข้าไปถึงตัวมันเอง เห็นไหม มันเกิดญาณหยั่งรู้ เกิดญาณหยั่งรู้มันเป็นเรื่องอัศจรรย์ไหม? เกิดญาณหยั่งรู้อดีตชาติ ตั้งแต่พระเวสสันดรไปไม่มีที่สิ้นสุดเลย

บุพเพนิวาสานุสติญาณ นี่วิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม นี่ใจมันเรียกร้องความช่วยเหลือ เรียกร้องความช่วยเหลือ ขนาดละเอียดขนาดนี้ ขนาดกำหนดจิตละเอียดเข้ามาขนาดนี้ เวลามันเข้าไปสู่ความสงบอันนั้นแล้ว มันย้อนไปด้วยพลังงานของมันโดยที่ไม่ได้เกิดปัญญา มันยังไม่ใช่อริยสัจ เห็นไหม

บุพเพนิวาสานุสติญาณ การระลึกอดีตชาติได้ คุณิคุณพลังงานดี คุณแสงเลเซอร์ดี เรายังแสงเลเซอร์ไป คุณพลังงานที่มันจับความเคลื่อนไหว มันจับของมันได้ นี่พลังงานที่ไม่มีชีวิตนะ แต่จิตมันมีชีวิตของมัน จิตมีพลังงานของมัน ชาติรู้สันตติของมันมันย้อนกลับเข้าไปในสิ่งที่มันเกิดมันตายขึ้นมา บุพเพนิวาสานุสติญาณย้อนอดีตชาติไปมันยังไม่ใช่ เห็นไหม นี่ดึงกลับมาๆ ดึงกลับมาด้วยการรำพึง

ถ้าจิตเป็นสมาธิแล้วมันจะส่งออกไป ถ้ามีสติมันยับยั้งได้ พอยับยั้งได้มันก็ย้อนกลับมาสู่ตัวมันเอง นี่ความสงบมันลึกขึ้นไป คุ่มขมิ้นยาม นี้จุดอุปาทาน เวลาจิตสงบแล้วมรรคมันยังไม่เกิด จุดอุปาทานมันก็รู้ว่าถ้าชำระกิเลสไม่ได้ จิตใจที่เรียกร้องความช่วยเหลือนี้ ถ้าใครช่วยเหลือมันไม่ได้ มันด้วยเวรด้วยกรรมของมัน มันจะเวียนตายเวียนเกิด มันจะต้องไปเกิดของมันข้างหน้าแน่นอน พลังงานที่ไม่มีที่สิ้นสุด พลังงานที่มันมีวิชาของมันอยู่

พลังงาน เห็นไหม จิตไม่มีเว้นวรรค จิตมันต้องเกิดแน่นอน จิตมีสถานะของมัน แต่มันจะไปเกิดในสถานะไหน ในกามภพ รูปภพ อรูปภพ มันเวียนตายเวียนเกิด ถ้ามันไปสิ้นสุดแล้ว ถ้ามันตายจากชาตินี้ไป ถ้าไม่มีใครช่วยเหลือมัน มันก็ต้องไปตามเวรตามกรรมของมัน ถ้าจิตนี้ไม่มีใครปลดปล่อยของมันได้ มันก็ต้องเวียนตายเวียนเกิดไปธรรมชาติของมัน ใครจะปฏิเสธหรือไม่ปฏิเสธมันเรื่องของการปฏิเสธ เรื่องของความเห็น แต่ความจริงมันเป็นความจริง ถ้าใครไปเห็นความจริง ใครรู้ความจริงขึ้นมามันมีชาติมีตระกูล เรามีประวัติศาสตร์ เรามีความผูกพัน เรารักษาสมบัติของเรา จิตใจถ้ามันมีความเป็นสาธารณะของมัน มันจะรักษาตัวของมัน

ถ้ารักษาตัวของมัน นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณคืออดีตที่มันผ่านมา แต่ถ้ามันไม่มีที่สิ้นสุด มันต้องไปของมัน มันจุดอุปาทาน มันต้องเกิดของมันเป็นธรรมชาติของมัน เห็นไหม นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีสติปัญญายับยั้งไว้ ดึงมันกลับมา พอดึงมันกลับมา นี่ทำความสงบของจิตเข้าไป จิตสงบเข้าไป นี่ปัจฉิมยามเวลาก่อนที่อรุณจะขึ้น จิตมันได้ทดสอบของมันมาหมดแล้วนะ ถ้าทดสอบด้วยพลังงานของมันเหมือนแสงเลเซอร์ เหมือนกับฉนวนสมบัติ มันก็ไปตามแต่เวรแต่กรรมที่มันจะไปรู้ไปเห็นที่มีสติปัญญาของมันเท่านั้นเอง แต่ถ้ามันเป็นมรรคญาณล่ะ?

มรรคญาณนะ นี่ อวิชาปัจจยา สังขารา สังขาราปัจจยา วิญญาณัง อวิชาความไม่รู้ เพราะความไม่รู้มันถึงไปบุพเพนิวาสานุสติญาณ เพราะความไม่รู้มันถึงไปจุดอุปาทาน เพราะความไม่รู้ 'ไม่รู้' ในอริยสัจ แต่มันมีพลังงาน มันรู้โดยตัวมันเอง จิตที่มันเรียกร้องความช่วยเหลือ ถ้ามันถึงตัวมันเองมันยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เลย ถ้ามันช่วยเหลือตัวเองไม่ได้มันยังเวียนตายเวียนเกิด เห็นไหม นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณด้วยกำลังของมัน ด้วยบารมี ด้วยกำลัง มันก็ยังรู้ของมันได้ จุดอุปาทานด้วยกำลัง ด้วยกำลังก็ด้วยฉนวนสมบัติไป ด้วยอำนาจของสมาธิไป ด้วยอำนาจของฐิติจิตไป

ด้วยอำนาจของกำลังของมัน มันก็เวียนไปของมัน เห็นใหม่ ถ้ามันยังแก้ของมันไม่ได้
มันเป็นธรรมชาติที่ตรงไหน? แต่เวลามันย้อนกลับมา มันย้อนกลับมาอาศัยกษณญาณ เวลาปัญญา
มันเกิดมรรคญาณ มรรคญาณตรงไหน? คำวิชอบ ปัญญามันชอบธรรมไง มันไม่ไปอดีต ไม่ไป
อนาคต อดีตก็บุพเพนิวาสานุสติญาณ อนาคตก็จุตูปปาตญาณ มันลงระหว่างท่ามกลาง
มัชฌิมาปฏิปทา ท่ามกลางฐิติจิต ท่ามกลางภวาสวะ ท่ามกลางหัวใจของมัน

จิตใจที่มันเรียกร้องคนช่วยเหลือ ถ้ามันมีความละเอียดลึกซึ้งเข้ามา มันจะเข้าไปสู่ใจของ
ตัวมันเอง พอเข้าสู่ใจของตัวเองมันเกิดมรรคญาณ มรรคญาณ นี้เพราะงานชอบมันชอบธรรม
ของมัน เพราะมันไม่เส่อ่าย ไม่เอียงไปและเอียงมา ไม่ไปซ้ายและไม่ไปขวา มัชฌิมาปฏิปทามัน
ลงท่ามกลางของมัน มันลงท่ามกลางของมันด้วยอะไร? ด้วยมรรคที่ละเอียด ด้วยคำวิชอบ งาน
ชอบ งานในการชำระสะสาง งานในการช่วยเหลือจิตใจของเราเอง งานของเราจะรักษาหัวใจ
ของเรา งานของเราจะรักษาภวาสวะ ภพ สถานะ

ความคิดเกิดจากที่ไหน? ความสุขความทุกข์มันเกิดจากที่ไหน? การเกิดการตายมันเกิด
จากที่ไหน? มันเกิดจากภวาสวะ เกิดจากฐิติจิต นี้อวิชชาเกิดจากบนนี้ ถ้าความไม่รู้จริงของมัน
เกิดจากบนนี้ แล้วมันเข้ามาชำระของมันบนนี้ แล้วมันทำลายของมันบนนี้ เห็นใหม่ ถ้ามัน
ทำลายของมัน ทำลายอวิชชาปัจจยา สังขารา ทำลายอวิชชาเป็นวิชา อวิชชาเป็นวิชา วิชาก็เป็น
มรรค เป็นมรรคมันก็ทำลายกัน ทำลายกันทั้งอวิชชาทั้งวิชา มันสัมปยุตเข้าไปรวมลงแล้วมันทำ
หมดสิ้นไป

จิตใจนี้เรียกร้องความช่วยเหลือ แล้วจะไปเรียกร้องความช่วยเหลือจากใคร? มันต้องมี
สติปัญญาของเราไง ถ้าเรามีสติปัญญา เห็นใหม่ ใครจะทุกข์ ใครจะจนขนาดไหน มันมีศรีสุข
ขนาดไหน นี่มันเป็นเรื่องของวิญญูะ เป็นเรื่องของเวรของกรรม แต่ในการกระทำในหัวใจของเรา
มันอยู่ที่สติปัญญาของเรา อยู่ที่ความละเอียดรอบคอบของเรา งานที่หาเงินหาทอง งานหาสิ่ง
ที่สังคมเขาสรรเสริญเยินยอ นั้นเป็นโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มีสุขมีทุกข์ เป็น
ธรรมะเก่าแก่ มันมีของมันมาอยู่อย่างนี้

มันมีของมันมาอยู่อย่างนี้ ใครจะรู้ ใครจะไม่รู้ มันก็เป็นของมันอยู่อย่างนี้ แต่ในปัจจุบัน
นี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา มีชาติ มีตระกูล บรรพบุรุษของเรามีความฉลาดนับ
ถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาไม่ให้เชื่อทุกๆ อย่าง กาลามสูตรไม่ให้เชื่อใครเลย ให้เชื่อ

ความเป็นไปในใจของเรา ถ้าจิตมันเป็นไป ใครมีปัญญามากน้อยแค่ไหน มันจะรู้ธรรมในใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นมีความจริงขึ้นมา ใจดวงนั้นจะเป็นธรรมขึ้นมา เห็นไหม นี่เรามาแก้ไขกันที่นี่

วันสำคัญะวันนี้วันพระด้วย วันปิยมหาราชด้วย แล้วเราเป็นชาวพุทธด้วย เราทำบุญกุศล นี่ทำบุญกุศล ขอบเขตของมนุษย์ ขอบเขตของสัตว์โลกที่มีชีวิต ขอบเขตของจิตวิญญาณ มีขอบเขตของเขา มิติมันบังไว้เท่านั้น ฉะนั้น เราทำบุญกุศลของเรา เราอุทิศส่วนกุศล เราเกิดมามีพ่อแม่ มีปู่มีย่า มีตาเมียยาย แล้วเราเวียนตายเวียนเกิด ปู่ย่าตายายก็มีพ่อแม่ มีปู่มีย่า มีตาเมียยายเหมือนกัน นี่เขาเรียกว่าเจ้ากรรมนายเวร มีเวรมีกรรมกันมานะ เราทำบุญกุศล เราอุทิศส่วนกุศลนี้ด้วยความรู้สึก ไม่ได้อุทิศส่วนกุศลด้วยสิ่งที่เป็นเทคโนโลยี ด้วยเป็นโลกๆ

ความรู้สึกนึกคิด เห็นไหม ใจสูงใจ ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ความรู้สึกของลูกคิดถึงพ่อถึงแม่ คิดถึงปู่ย่าตายายของเรา คิดถึงชาติตระกูลของเรา แล้วเราคิดอย่างนี้ อุทิศส่วนกุศลอย่างนี้ ออกไปด้วยความผูกพันของใจ ในใจระลึกถึง คุณิเรมอภังการด้วยสายตาที่ห้วงหาอาหารต่อกัน เรารับรู้ได้ เรารับรู้ได้ว่าคนๆ นี้เขามีความคิดกับเราอย่างไร

จิต จิตถ้ามันมีความรู้สึกนึกคิดที่ดี เราอุทิศส่วนกุศลสิ่งนี้ไปให้กับเจ้ากรรมนายเวรของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ บุญกุศล คุณงามความดีทุกคนต้องการ ทุกคนเกิดมาปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ ความปรารถนาที่ดีๆ ทุกคนต้องการ นี่เป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์ แต่ถ้าเรื่องของธรรมล่ะ?

นี่บุญกุศล ความระลึกอยู่ ระลึกถึงกันอยู่ จากจิตดวงหนึ่งสู่จิตดวงหนึ่ง จากความรู้สึกหนึ่งสู่ความรู้สึกหนึ่ง ที่นี้ความรู้สึกหนึ่งมันก็ครอบคลุมสามโลกธาตุ แต่ในความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์เรา เราก็สื่อสารกันในโลกนี้ก็แล้วกัน เห็นไหม เราสื่อสารกันในโลกนี้ แต่บุญกุศลมันไปได้ทั่ว มันไปได้รอบโลก มันไปได้กามภพ รูปภพ อรูปภพ ฉะนั้น เราทำบุญกุศลแล้วเราจะอุทิศส่วนกุศลนี้ให้กับเจ้ากรรมนายเวรที่เรามีเวรมีกรรมต่อกันมา เราขออภัยต่อกัน ใครมีความบาดหมางต่อกัน มีสิ่งใดต่อกัน ขออภัยต่อกัน

“เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

ทุกคนมีเวรมีกรรมต่อกันนะ เราจะระงับเวรระงับกรรมของเรา แล้วเพื่อจิตของเรา เพื่อชีวิตของเรา เพื่อความสะดวกสบายในชีวิตนี้ของเรา เพื่อประโยชน์กับชาตินี้ เรามีสติ มีปัญญา

เกิดมาแล้วมนุษย์มีค่ามาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์ จากมนุษย์ก็มาบวชเป็นพระ จากพระทุกข์ๆ ยากๆ นี่แหละ ถ้าพยายามของเรา พระองค์นั้นจะเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร พระองค์นั้นจะมีหลักมีเกณฑ์ในหัวใจ ถ้าหลักเกณฑ์ในหัวใจแล้ว ลมจะพัดพาขนาดไหน ใจดวงนี้ก็ไม่หวั่นไหวไปกับเขา

ใจดวงนี้ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานนะ พระอาณนัทคร่ำครวญมาก

“ดวงตาของโลกดับแล้ว ดวงตาของโลกดับแล้ว” เอวัง